

 HYLTE Kommunledningskontoret	TJÄNSTESKRIVELSE
	2020-11-10
	Dnr 2019 KS0464
Alice Risenfors, Kommunjurist	
	Kommunstyrelsen

Motion att införa klassmorfar/mormorsystemet på kommunens skolor

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen i sin helhet.

Beskrivning av ärendet

Stina Isaksson (SD) har lämnat in en motion om ett system för klassmorfar/mormor (hädanefter klassmorfar) på kommunens skolor. I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta

- Att ge berörd nämnd i uppdrag att se över den ekonomiska frågan samt försäkringsfrågan, för att införa "klassmorfar/mormor" systemet enligt skollagen och dyl. regelverk.
- Att införa "klassmorfar/mormor" systemet endera som pilot på någon skola/skolor i Hylte kommun, alternativt införa det på samtliga av kommunens skolor.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2020-02-04, § 15, att ge barn- och ungdomsnämnden i uppdrag att lämna svar på motionen. Barn- och ungdomsnämnden beslutade 2020-06-17, § 59, att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionens första att-sats men avslå den andra att-satsen. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2020-09-29, § 141, att ge kommunledningskontoret i uppdrag att belysa ärendet ut juridisk och ekonomisk synvinkel och ge ett förslag på svar på motionen. Både jurist och ekonom har därför deltagit i beredningen av ärendet.

Av motionen följer att det huvudsakliga syftet med klassmorfar ska vara att personen ska hjälpa läraren vissa timmar. Uppgifterna ska bestå i att läsa med barnen och lyssna på dem så att barnen får lära sig att uttrycka sig i ord och utveckla tal, läs- och skrivförmåga och att lyssna. De beskrivna uppgifterna ligger, som Barn- och ungdomsnämnden påpekat i sitt remissvar, inom ramen för undervisning.

Av 2 kap. 13 § skollagen följer att som utgångspunkt får endast behörig, legitimerad lärare eller förskollärare bedriva undervisning. Enligt 2 kap. 14 § skollagen får det dock utöver det i undervisningen i fritidshemmet och förskolan finnas annan personal med sådan utbildning eller erfarenhet att elevernas eller barnens utveckling och lärande främjas. Det rör sig om personal som har sådan utbildning eller erfarenhet att elevernas eller barnens utveckling och lärande främjas. Exempel på sådan personal är fritidsledare och barnskötare.

Om klassmorfar inte är behörig, legitimerad lärare är det alltså inte möjligt att låta denne delta i att bedriva undervisning. Det kan tänkas att någon klassmorfar är kvalificerad och därför skulle kunna bedriva undervisning enligt skollagens bestämmelser.

Om sådan klassmorfar är volontär blir det fråga om konkurrens med anställd personal. Sveriges

kommuner och regioner menar att volontärer ska vara ett komplement till, inte en ersättning för, anställd personal i offentlig verksamhet (Civilsamhället som utvecklingskraft, demokratiaktör och samverkanspartner, SKR, 2018, s. 11). Kommunledningskontoret delar uppfattningen. Volontärer ska inte ha något eget ansvar på så sätt att de ersätter personal.

Det är även av det skälet viktigt att noga överväga vilka uppgifter volontärerna ska utföra och se till att systemet inte blir ett alternativ till att anställa personal. Detta särskilt mot bakgrund av att skolorna tvingats och fortsatt tvingas avveckla flera tjänster inom berörd verksamhet, t.ex. studiehandledare och resurspedagoger. Det är av stor vikt att det inte uppfattas så att skolan använder volontärer i besparingssyfte.

Om en klassmorfar istället anställs, oavsett om hen är kvalificerad och ska bedriva undervisning eller enbart utföra andra uppgifter, är frågan i vilka fall en klassmorfar fyller ett annat behov än andra pedagoger. Om klassmorfar inte har någon annan funktion ska övervägas vilka fördelarna är med en klassmorfar jämfört med en annan anställd resurs. Om de uppgifter klassmorfar ska anställas för att utföra inte normalt fullgörs av annan personal på skolan bör också övervägas om det överhuvudtaget ligger inom ramen för skolans uppdrag och därmed är en verksamhet skolan har lagstöd för att bedriva (jfr 2 kap. 1 § kommunallagen).

Kommunledningskontoret bedömer därför, mot bakgrund av utredningen, att det inte bör införas ett system med klassmorfar i enlighet med motionen.

Handlingar i ärendet

Motion att införa klassmorfar/mormor systemet på kommunens skolor, 2019-10-21

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut, § 15 (2020-02-04)

Barn-och ungdomsnämndens beslut, § 59 (2020-06-17)

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut, § 141 (2020-09-29)

Beslutet skickas till

Klicka här för att fylla i vilka beslutet ska skickas till

Emma Gröndahl
Kommunchef

Jenny Hagesjö
Kanslichef